

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.070/2023/7.

A Debreceni Ítéltábla a ... kamarai jogtanácsos (Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adó- és Vámigazgatósága, cím) által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (cím) felperesnek – a ... ügyvéd (cím) által képviselt Alperes (cím) alperes ellen vezető tisztségviselő marasztalása iránti perében a Debreceni Törvényszék 2023. február 22. napján kelt 1.G.40.177/2022/19. számú ítélete ellen az alperes 21. sorszámú fellebbezése alapján – tanácsulésen – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 231 400 (Kétszázharmincegyezer-négyszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes a 2019. október 7-e és 2022. augusztus 30-a között felszámolás alatt állt, a cégjegyzékből 2022. augusztus 30-ai hatállyal törölt – Cégjegyzékszám cégjegyzékszámú – Korlátolt Felelősségű Társaság1-nak (a továbbiakban: adós) 2012. október 2-től egyik tagja és 2013. március 19-től önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselője volt. Az adós felszámolási eljárásában a felszámoló három hitelező követelését összesen 2 328 457 113 Ft-ban igazolta vissza.

A Debreceni Törvényszék a 2021. október 12-én kelt – a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítéletével helybenhagyott –, 2022. július 7-én jogerős 9.G.40.166/2020/26. számú ítéletével megállapította az alperes mint a Korlátolt Felelősségű Társaság1 „felszámolás alatt” vezető tisztségviselője felelősségét abban, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek a figyelembevételével látta el, és azzal okozati összefüggésben a hitelezők 2 328 457 113 Ft követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat.

A Debreceni Törvényszék az adós felszámolási eljárását a 2022. augusztus 30-án jogerős, a Céglőnyben 2022. szeptember 7-én közzétett, 10.Fpk.235/2019/61. sorszámú végzésével fejezte be.

[2] Az alperes a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyet az Alkotmánybíróság IV/2406/2022. ügyszámon vett nyilvántartásba, és a 2023. január 3-án kelt átiratában arról tájékoztatta az elsőfokú bíróságot, hogy annak a befogadásáról később dönt.

[3] A felperes a 2022. szeptember 16-án benyújtott keresetében a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésére hivatkozva – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint indított perben meghozott jogerős ítélet alapján – kérte az alperes kötelezését a felszámolási eljárásban meg nem térült 39 613 228 Ft követelésének a kiegyenlítésére.

Előadta, hogy a felszámolási eljárás a 2022. augusztus 30-án jogerőre emelkedett 10.Fpk.235/2019/61. számú végzéssel befejeződött, a bíróság az adóst jogutód nélkül megszüntette. A befejező végzés alapján 39 613 228 Ft hitelezői igénye nem térült meg.

[4] Az alperes az ellenkérelmében az eljárás felfüggesztését kérte, egyrészt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 127. §-a alapján az általa előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság előtt indult eljárásra figyelemmel, másrészt a Pp. 123. § (1) bekezdése alapján, az általa ismeretlen tettes ellen okirattal visszaélés és csalás miatt kezdeményezett büntetőeljárás befejezéséig.

Arra hivatkozott, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indult perben az elsőfokú bíróság nem teljesítette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített kötelezettségeit, nem biztosította a tisztességes eljáráshoz való jogát. Olyan súlyosan sérültek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogai, hogy annak alapján őt a kereset szerint kötelezni nem lehet. Erre figyelemmel terjesztette elő 2022. október 20-án az Alkotmánybíróságon az alkotmányjogi panaszát.

Állította, hogy az adós vezetését csak szívésségből vállalta el, az irányításban nem vett részt. A cég iratainak átadását – ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával – nem tagadta meg, egyszerűen nem volt képes teljesíteni, egyrészt azért, mert nem kapott felszólítást a felszámolótól az iratátadásra, de ha a felszámoló erre fel is hívta, a felhívás hozzá nem jutott el, így azt teljesíteni sem tudta. Az elsőfokú bíróság így olyan mulasztást rótt fel formális ügyvezetőként a terhére, aminek a létezéséről sem volt ismerete. A bíróság meg sem kísérelte kideríteni, hogy ki volt az a személy, aki átvette a felszámoló iratátadásra felhívó levelét, illetve azt, hogy miért nem értesítette őt erről a kötelezettségről. Érthetetlennek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt, hogy az adós 2017. januártól – az alapeljárásban már kifejtett – T1 – T2 megállapodás szerint szakértők irányítása alatt állt, és a cégiratok is ezeknél a személyeknél voltak. A cégiratok egy része viszont mégiscsak eljutott a felszámolóhoz, hiszen el tudta készíteni a felszámolási zárómérleget. Sételmezte, hogy az elsőfokú bíróság azzal utasította el a könyvszakértő kirendelése iránti kérelmét, hogy már nincsenek meg az iratok, holott azok az előbb előadottak szerint megvoltak, hiszen valamilyen úton eljutottak a felszámolóhoz. Az elsőfokú bíróság nemcsak az iratok átadásával kapcsolatos passzivitás miatt állapította meg a felelősségét, hanem amiatt is, hogy közreműködött egy, a társaság vagyonát jelentős mértékben csökkentő kölcsönügylet sorozatban és azzal összefüggésben az adós által kölcsönadott 235 347 000 Ft követelésre 209 066 312 Ft értékvesztés elszámolásában, majd a maradék vagyon 25 000 000 Ft-ért a Zrt.1 részére történt eladásában. Az elsőfokú bíróság azt is felrótta neki, hogy a vételár nem folyt be az adós bankszámlájára. Az elsőfokú bíróságnak – tisztességes eljárás esetén – vizsgálnia kellett volna, hogy kinek a szándéka szerint, milyen célból, kinek az aláírása mellett kerülhetett sor ezekre a tranzakcióra, és mi volt ezekben a Zrt.1 szerepe. Az Alaptörvény XXVIII. cikkében írt tisztességes eljáráshoz való jog megkövetelte volna, hogy a bíróság módot adjon neki egy ilyen súlyos állítás elleni védekezésre. Az elsőfokú bíróság azonban nem adott lehetőséget, hogy bizonyíthassa, semmilyen hátrányt nem okozott a hitelezőknek, mert az árnyékügyvezető, T3 banki és pénzügyi szakértőként éppen a hitelezők érdekeit szem előtt tartva járt el. Az elsőfokú eljárás tisztességtelenségét másodfokon sem sikerült kiküszöbölni, ezért az alapjog állított sérelme kihatott az ügy egészére. Amennyiben az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján megsemmisítené – az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatállyal – a jogerős ítéletet, és az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra és új határozat hozatalára utasítaná, lehetősége lenne arra, hogy bizonyíthassa a vétlenségét. Amennyiben a bíróság az alkotmányjogi panasz elbírálása előtt kötelezné a jelen kereset szerint, idő előtti döntést hozna, melynek reparációja nehézkes, akár lehetetlen lenne.

Az eljárás felfüggesztését másodlagosan a 2022. október 20-án okirattal visszaélés és csalás gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen tett feljelentése alapján indult büntetőeljárásra figyelemmel kérte. Csatolta a ... Megyei Főügyészséghez címzett feljelentését Előadta, hogy a feljelentése alapján a nyomozóhatóság különösen jelentős értékre elkövetett csalás büntettének alapos gyanúja miatt elrendelte a nyomozást, amiből arra lehet következtetni, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indult perben a tényállás nem teljesen tisztázott, különösen az ő felelősségét illetően. A büntetőeljárás felszínre hozhat olyan bizonyítékokat, amelyek felderítésére a polgári eljárás keretei között nincs lehetősége.

A feljelentésében részletesen nyilatkozott arra, hogy neki milyen lehetőségei voltak, illetve ténylegesen milyen lépések történtek arra, hogy rendezhesse az adósnak, az úgynevezett ... Csoport egyik cégeként a tartozásait.

Kiemelte, hogy a feljelentésében előadottaknak azért van kiemelkedő jelentősége, mert az ő, mint vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása iránti perben a felperes a keresetében felrótta neki, hogy az ügyvezetése alatt a vállalat előbb leértékelte a 235 347 000 Ft értékű rövid lejáratú kölcsönadott pénzeszközét és erre 209 066 312 Ft értékvesztést számolt el, majd a maradványt 25 000 000 Ft-ért eladta a Zrt.1-nek. A perben azonban nem volt lehetősége firtatni, hogy az engedményezési szerződést ki írta alá az adós képviselőjében, és jogerőre emelkedett az az ítélet, amelyben a bíróság megállapította, mint bejegyzett ügyvezető egyedüli felelősségét 2 328 457 113 Ft hitelezői követelés teljes mértékben való megtérülése meghíúsulásának a lehetőségében. Álláspontja szerint a felszámolónak nem volt joga ahhoz, hogy úgy készítse el a felszámolási zárómérleget, és ossza fel az adós vagyont, hogy kétes eredetű szerződéseket vesz figyelembe, viszont, ha mégis alá volt írva az engedményezési szerződés, akkor megkerülhetetlen annak a tisztázása, hogy ki volt az aláíró és hol van a szerződés. A felszámolónak a Zrt.1 hitelezői igénybejelentésének nyilvántartásba vételekor rendelkeznie kellett érvényes engedményezési szerződéssel, ezt azonban az ő felelősségének a megállapítása iránti perben senki sem látta.

[5] A felperes ellenezte az eljárás felfüggesztését. Álláspontja szerint a feljelentés nem érinti a jelen per tárgyát, így a Pp. 123. § (1) bekezdése alapján a büntetőeljárás miatt sincs helye az eljárás felfüggesztésének.

[6] Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyaláson a 18/I. számú végzésével az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította, a perfelvételt lezárta és ítéletet hozott.

A fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 39 613 228 Ft-ot és 1 388 396 Ft jogtanácsosi munkadíjat továbbá, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal bankszámlájára 1 500 000 Ft eljárási illetéket.

[7] Az ítéletének az indokolása szerint az elsőfokú bíróság elsődlegesen az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét vizsgálta a Pp. 127. §-ára figyelemmel.

Megállapította, hogy a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott felelősségi per úgynevezett kétlépcsős per, a 33/A. § (1) bekezdése szerinti perben a bíróság a felelősség megállapításáról, a 33/A. § (11) bekezdése alapján indított perben pedig – az (1) bekezdés szerinti perben megállapított felelősség alapján – a felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői igény megfizetéséről dönt. Bár a bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti perben hozott ítéletben – a közbenső ítélethez hasonlóan – a jogalapról dönt, az eljárás felfüggesztését nem találta indokoltnak.

Az alkotmányjogi panaszban előadottak elbírálása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, az elsőfokú bíróság pedig egyetértett a felperes válasziratában foglaltakkal. Az eljárás felfüggesztését az sem indokolja, hogy az ítélet jogerőre emelkedése esetén az alperessel szemben végrehajtás indulhatna, mivel az alperes állításával ellentétben a jogerős ítélet megsemmisítése esetén nem lenne lehetetlen az eredeti állapot helyreállítása.

Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásra hivatkozással, a Pp. 123. § (1) bekezdése alapján sem találta indokoltnak az eljárás felfüggesztését, mivel a feljelentésben leírtak a felperes érvényesített követelését nem érintik, az engedményezési szerződés létrejötte, valósága a jelen pernek nem előkérdése, mivel az engedményezési szerződéssel másik hitelező szerzett követelést, az alperes felelősségét pedig nem vagyonsökkenés, hanem a hitelezői igények kielégítésének más ok miatti meghiúsulásának a lehetősége miatt állapították meg. A másodfokú ítéletben rögzítettek értelmében a Ptk. 3:21. §-ában foglaltakra figyelemmel nincsen jelentősége annak, hogy az alperes az adós vezetését kiknek engedte át, és ők milyen magatartást tanúsítottak.

Mindezekre figyelemmel az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet elutasította.

[8] Miután a felperes közokirattal bizonyította a követelése jogalapját, összegét, a felszámolási eljárás befejezését, és az alperes érdemi védekezést nem terjesztett elő, a felperes tényállításait a követelés összegét illetően nem vitatta, és az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 39 613 228 Ft hitelezői igényének kielégítése a felszámolási eljárásban meghiúsult, ezért a jogerős ítéletben megállapított felelősség alapján kötelezte az alperest ezen összeg megfizetésére.

[9] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítéletnek a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Részletesen megismételte az ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítéletével zárult „Alapeljárásra” (a továbbiakban: alapeljárás) vonatkozóan előadott indokait, hivatkozásait, aggályait.

Ismét hangsúlyozta, hogy az alapeljárásban olyan súlyosan sérültek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogai, hogy annak alapján őt nem lehetett volna a kereset szerint kötelezni. Megismételte a 2022. október 20-án benyújtott alkotmányjogi panaszában foglaltakat, és állította, hogy azt az Alkotmánybíróság befogadta, annak az érdemi vizsgálata meg is kezdődött.

Azzal érvelt, hogy ha az Alkotmánybíróság helyt ad a panaszának, a felelősségének a kérdését újra, immár egy tisztességes eljárásban kell megítélni, ahol lehetőséget kell kapnia arra, hogy bizonyíthassa jóhiszemű vétlenségét. Ha ennek előtte történne meg a kötelezése, az úgy idő előttinek minősülne, ezért az az elsőfokú bíróságnak az eljárást fel kellett volna függesztenie mind az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásáig, mind a folyamatban lévő büntetőeljárás lezárulásáig.

Előadta, hogy a 2022. október 20-án tett feljelentése alapján indult nyomozást az illetékes rendőr-főkapitányság a fellebbezéséhez másolatban csatolt határozatával megszüntette, azonban a határozattal szemben panasszal élt, a panaszát az ügyészség még nem bírálta el.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perkielégben való marasztalását kérte.

Alaptalannak tartotta azt az alperesi érvelést, amely szerint az elsőfokú bíróság nem foglalkozott az eljárás felfüggesztése iránti kérelme indokaival, és nem indokolta meg azt, hogy miért nincs jelentősége az általa előadottaknak az eljárás felfüggesztése szempontjából.

Kiemelte, hogy mivel az alkotmányjogi panasz elbírálása az általa a felszámolási eljárásban bejelentett és meg nem térült követelés összegét nem érinti, ezért az alkotmányjogi panasz miatt az eljárás felfüggesztése nem indokolt. Miután a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási per eldöntése nem függ olyan kérdés előzetes elbírálásától, amelynek tárgyában az eljárás büntetőbíróság hatáskörébe tartozik, ezért a Pp. 123. (1) bekezdés b) pontja szerint nincs helye az eljárás felfüggesztésének. Az alperesi fellebbezés alapján megállapítható az is, hogy időközben a nyomozóhatóság meg is szüntette a feljelentés alapján indult eljárást.

[11] Az alperes az ellenkérelemre tett észrevételében részletesen megismételte a fellebbezését.

[12] A fellebbezés alaptalan.

[13] Az ítéltábla a fellebbezést – a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint, az ott írt kivételek hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el. A Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelemre, annak és a fellebbezési ellenkérelemnek a korlátai között bírálta felül.

Mivel a fellebbezés kizárólag hatályon kívül helyezésre irányult, az ítéltábla csak azt vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság az érdemi döntésre kiható, a másodfokú eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértést követett-e el azzal, hogy az alperesnek az alkotmányjogi panaszára és a feljelentése alapján indult büntetőeljárásra tekintettel az eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.

[14] Az ítéltábla a tényállást kiegészíti azzal, hogy a ... Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Gazdaságvédelmi Osztály a ... bü számú határozatával az alperes 2020. október 20-án kelt feljelentése alapján ismeretlen tettes ellen csalás büntettének gyanúja miatt indult eljárást megszüntette, amely határozat ellen az alperes 2023. február 20-án panasszal élt, a panaszát még nem bírálták. Az Alkotmánybíróság – az alkotmányjogi panaszt továbbító bíróságnak 2023. április 12-én kézbesített – 2023. március 23-án kelt IV/2406-8/2022. számú végzésével az alperesnek a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.131/2022/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszát visszautasította.

Az ítéltábla a tényállást a fellebbezéshez csatolt iratok és az előtte folyamatban volt Gf.III.30.130/2022. számú eljárásból szerzett hivatalos tudomása alapján egészítette ki, és az így kiegészített tényállást tekintette irányadónak.

[15] A fellebbezés elsősorban azért alaptalan, mert hiányzik a kért felfüggesztésnek az objektív jogszabályi feltétele:

- a büntetőbíróság hatáskörébe tartozó kérdés tárgyában másik eljárás (Pp. 123. § (1) bekezdése), illetve
- az Alkotmánybíróság előtti panaszjogi eljárás.

Enélkül az eljárásnak az alperes által kért felfüggesztésére, vagy annak érdekében az elsőfokú eljárás megismétléséhez az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nincs lehetőség.

Az ítéltábla ezért megjegyzi azt, hogy alaptalanul támadta a fellebbezés az elsőfokú ítéletet kizárólag az eljárás felfüggesztésének a jogszabálysértő mellőzésére hivatkozva.

Az elsőfokú bíróság helytálló álláspontjának megfelelően a másodfokú eljárásban az eljárási vagy anyagi jogszabálysértések körében az ítéltábla sem vizsgálhatná azt, hogy a fellebbezésében részletesen kifejtettek okán az eljárásban sérült-e az alperesnek a tisztességes eljáráshoz való joga, mert annak a vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Ugyanakkor az alkotmányjogi panasz nem érinti a támadott bírósági határozat jogerejét. Így az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet anyagi jogereje (Pp. 360. §) is fennmarad. A jogerős ítéletben foglaltak az alkotmányjogi panasz benyújtásától függetlenül továbbra is kötik a bíróságot, más hatóságokat, illetve a feleket. (Fővárosi Ítéltábla 10.Gpkf.43.224/2013/2.)

Az elsőfokú bíróság – és a felperes – helytálló álláspontjával egyezően a jelen per eldöntése nem függ olyan kérdés előzetes elbírálásától, amely büntetőbíróság, vagy alkotmányjogi panasz eljárás tárgya lehet. A Cstv. 33/A. §-a alapján indított megállapítási per jogerős befejezését követő, a (11) bekezdés szerinti marasztalási perben már kizárólag az vizsgálható, hogy az adós vagyonából ki nem elégíthető és a marasztalási per tárgyává is tett felperesi hitelezői igények együttes összege meghaladja-e a megállapítási perben meghatározott összeget (BDT2016.3467.).

[16] Mivel a fellebbezésben hivatkozott okokból a hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértést nem talált megállapíthatónak, anyagi jogi felülbírálatra pedig a fellebbezési korlátra tekintettel nem volt lehetőség, ezért az ítéltábla a Pp. 382. §-a alapján – az ügy érdemét nem érintve – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja alapján – a tárgyanál fogva – illetékfeljegyzési jogos. Az alperes azonban – az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése szerinti – 2 500 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket előlegezte, az eredménytelen fellebbezése miatt a saját másodfokú perköltségét (ügyvédi munkadíj, fellebbezési eljárási illeték) maga köteles viselni, és az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes kamarai jogtanácsosa munkadíjából keletkezett másodfokú perköltsége – a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben történő – megfizetésére. Ennek az összegét a – bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 31.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerint – felszámított 694 198 Ft-nak a (6) bekezdés szerinti mérséklésével 231 400 Ft-ban állapította meg, mert – azt is figyelembe véve, hogy tárgyalás nélkül döntött – a 2,5 oldal terjedelmű fellebbezési ellenkérelem elő- és elkészítéséhez szükséges jogász munkával ezt az összeget tartotta arányban állónak.

Debrecen, 2023. július 6.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes s.k. bíró